

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ КРУТ**

НАВЧАЛЬНА ПЛАН-ПРОГРАМА

**курсу підвищення кваліфікації науково-педагогічних та наукових працівників
з питань методичної майстерності**

Київ – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Департаменту військової освіти і
науки Міністерства оборони України

Володимир МІРНЕНКО

2021 року

НАВЧАЛЬНА ПЛАН-ПРОГРАМА

**курсу підвищення кваліфікації науково-педагогічних на наукових працівників
з питань методичної майстерності**

Категорія тих, хто навчається: науково-педагогічні працівники (офіцери та працівники Збройних Сил України), які не навчались в ад'юнктурі, мають педагогічний стаж до двох років

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

курсу підвищення кваліфікації науково-педагогічних на наукових працівників
з питань методичної майстерності

ПОГОДЖЕНО

Начальник Головного управління доктрин та підготовки
Генерального штабу Збройних Сил України
генерал-майор

Олексій ТАРАН

“ 03 ” 01 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Командувач Військ зв'язку та кібербезпеки Збройних
Сил України
генерал-майор

Євген СТЕПАНЕНКО

“ 03 ” 01 2021 року

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Начальник Військового інституту телекомунікацій
та інформатизації імені Героїв Крут

генерал-майор

Віктор ОСТАПЧУК

“ 03 ” 01 2021 року

I. ЦІЛЬОВА НАСТАНОВА

Програма розроблена на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Програма призначена для організації підготовки слухачів на курсах перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб науково-педагогічних (педагогічних) працівників (офіцери та працівники Збройних Сил України), які не навчалися в ад'юнктурі, мають педагогічний стаж до двох років.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Навчальна план-програма включає в себе: цільову настанову; організаційно-методичні вказівки; зведені дані з бюджету часу на навчальний курс (у годинах); розподіл навчального часу за модулями та видами навчальних занять; формами поточного та підсумкового контролю; інформаційно-методичне забезпечення.

Навчання за навчальною план-програмою забезпечує оновлення теоретичних знань, удосконалення набутих раніше умінь з питань методичної майстерності.

План-програма складається з восьми модулів. Їх вивчення забезпечує підвищення професійних навичок науково-педагогічних працівників.

Вивчення основних модулів програми здійснюється у комплексі з відпрацюванням тем дисциплін кафедр Військового інституту телекомунікацій та інформатизації.

Комплексність навчання досягається викладанням теоретичного матеріалу відповідно до навчальної план-програми, отриманням необхідних практичних навичок, складанням заліку.

Загальний бюджет навчального часу складає 436 годин (8 тижнів), з них:

1	Курс підвищення кваліфікації	300 годин
2.	Практика діяльності викладача	40 годин
2.	Стажування	80 годин
3.	Підготовка до екзамену (диференційованого заліку)	10 годин
4.	Екзамен (Диференційований залік)	6 годин

Всього на навчання відведено 436 годин (8 тижнів), з них:

а) аудиторних виділяється 282 годин, з них 32 годин лекцій, 60 годин групових занять, 46 годин семінарських занять, 138 години практичних занять.

За розкладом занять на перший модуль відводиться – 6 годин, на другий модуль – 50 годин, на третій – 84 години, на четвертий – 30 годин, на п'ятий – 32 години, на шостий – 34 години, на сьомий – 54 години, на восьмий – 10, на дев'ятий – 40 годин, стажування – 80 годин, на складання заліку 16 годин.

б) на самостійну підготовку слухачів виділяється 154 години.

в) перевірка успішності та особистої підготовки слухачів проводиться під час проведення контролю та складання слухачами диференційованого заліку за модулями навчальної план-програми в кінці терміну навчання – 6 годин.

Навчання здійснюється шляхом проведення лекційних, групових, практичних занять, а також самостійної роботи слухачів з навчальним матеріалом.

Згідно з вимогами план програми забезпечується набуття компетентностей:

обізнаність сучасними тенденціями розвитку та нормативно-правовим законодавством у сфері вищої освіти,

обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітнього середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному становленню навчаємих;

володіння системними знаннями щодо норм і типів педагогічного спілкування у процесі організації колективної та індивідуальної діяльності;

здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

здатність набувати системних знань з питань практики наукової та науково-технічної діяльності;

здатність конкретизувати цілі навчання та поетапно їх реалізовувати, вміння управляти педагогічним процесом та прогнозувати його результати, знаходити способи оптимального вирішення педагогічних завдань;

здатність привертати увагу тих, хто навчаються і розвивати у них стійкий інтерес до навчання.

Згідно з вимогами план програми визначені та сформульовані наступні результати навчання:

застосовувати теоретичні та практичні знання у науково-педагогічній діяльності в умовах формування інформаційного суспільства на основі сучасних підходів до змісту, форм і методів навчання, свободи їх вибору, впровадження інноваційних технологій в освітній процес;

конструювати та реалізувати сучасні програми навчання із використанням різноманітних методів, форм і сучасних освітніх технологій;

використовувати соціально-психологічні технології, прийоми та методи психолого-педагогічного впливу на тих, що навчаються, врахування закономірностей психічних пізнавальних процесів у навчанні і вихованні;

управляти аудиторією під час публічного виступу (навчального заняття), чітко, зрозуміло й доступно доносити інформацію, вміти переконувати.

У модулі №1 “Досвід діяльності науково-педагогічних працівників” викладаються етапами розвитку вітчизняної та зарубіжної загальної та військової вищої освіти. Відбувається поглиблення практичних умінь та навичок науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи на базі чинного законодавства України та засадах аналізу сучасних педагогічних концепцій. Формується система знань про практику наукової та науково-технічної діяльності викладача у вищому військовому навчальному закладі.

У модулі №2 “Основи методичної майстерності” викладаються сутність педагогічної майстерності, професійне самовиховання педагогів як педагогічна проблема, способи організації навчально-виховного процесу в початковій школі, стилі педагогічного спілкування, педагогічний такт і майстерність педагога. Педагогічна ситуація і педагогічна задача як складові навчально-виховного процесу. Педагогічна техніка і технологія. Технологія успіху в професійній та педагогічній діяльності. Прогнозування і професійний успіх.

У модулі №3 “Нормативно-правові основи вищої освіти” розглядається Закон України «Про освіту» (Структура освіти в Україні, Заклади освіти. Стандарти освіти. Органи управління та контроль у сфері освіти. Складники та рівні освіти України. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти). Закон України «Про вищу освіту»(Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Документи про вищу освіту. Єдина електронна база з питань вищої освіти України. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти України. Забезпечення якості вищої освіти України.

У модулі №4 “Психологія вищої школи” відбувається навчання науково-педагогічних працівників практиці врахування та використання соціально-психологічних технологій, прийомів та методів психологічного впливу на тих, що навчаються, врахування закономірностей психічних пізнавальних процесів у навчанні і вихованні, використання психологічного підґрунтя формування у тих, що навчаються військової та педагогічної майстерності.

У модулі №5 “Педагогіка вищої школи” відбувається навчання науково-педагогічних працівників практиці врахування та використання прийомів та методів педагогічного впливу на тих, що навчаються, врахування їх особливостей у навчанні і вихованні.

У модулі №6 “Педагогічна риторика” виділяються історичні аспекти риторики крізь призму розвивального педагогічного впливу, найбільш актуальні теоретичні та практичні питання риторизації діяльності науково-педагогічного працівника вищому військовому навчальному закладі.

У модулі №7 “Індивідуальне науково-практичне завдання” практика відпрацювання основних документів з організації освітнього процесу в ВВНЗ.

У модулі №8 “Запобігання корупції та академічна доброчесність” вивчаються питання державної антикорупційної політики в Україні, пріоритети, шляхи та принципи її реалізації, забезпечення виконання у закладах вищої освіти.

Розглядається законодавча база, принципи та базові положення академічної доброчесності у науковій та викладацькій діяльності.

Практика діяльності викладача. Набуття досвіду науково-педагогічними працівниками практики врахування та використання прийомів та методів педагогічного впливу на тих, що навчаються, врахування їх особливостей у навчанні і вихованні.

Стажування. Набуття досвіду з виконання професійних завдань та обов'язків, удосконалення професійних знань, практичних умінь та навичок, вивчення та засвоєння нових технологій, техніки та набуття додаткових компетенцій.

Активними формами навчання під час засвоєння навчальної програми є практичні заняття з використанням інноваційних методів навчання.

Інтенсифікація навчання і розвиток творчих здібностей досягається шляхом створення на заняттях нестандартної обстановки й відтворення проблемних ситуацій, відпрацюванням ситуаційних задач.

Практична підготовка забезпечується проведенням практичних занять.

Перевірка успішності і якості підготовки слухачів здійснюється у ході підсумкового контролю.

Підсумковий контроль здійснюється на диференційованому заліку за питаннями згідно навчальної план-програми наприкінці періоду навчання.

ІІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ З БЮДЖЕТУ ЧАСУ НА НАВЧАЛЬНИЙ КУРС (у годинах)

Термін навчання	Всього годин	З них		Види занять				
		Аудиторних	Самостійні заняття	Лекції	Групові заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	Звітність диф. залік
8 тижнів	436	282	154	32	60	46	138	6

IV. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА МОДУЛЯМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Модуль	Назва модулю	Всього годин	З них		Аудиторні заняття				
				Аудиторні	самостійні заняття	Лекції	Групові заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	Звітність (залік)
1.	Модуль № 1	Досвід діяльності науково-педагогічних працівників	6	6			6			
2.	Модуль № 2	Основи методичної підготовки	50	30	20	8	2	4	16	
3.	Модуль № 3	Нормативно-правові основи вищої освіти	84	46	38	14	16	6	10	
4.	Модуль № 4	Психологія вищої військової школи	30	22	8		12	6	4	
5.	Модуль № 5	Педагогіка вищої військової школи	32	24	8		12	12		
6.	Модуль № 6	Педагогічна риторика	34	24	10	6	8	2	8	
7.	Модуль № 7	Індивідуальне науково-практичне завдання	54	10	44				10	
8.	Модуль № 8	Запобігання корупції та академічна доброчесність	10	6	4	2	2	2		
9.		Практика діяльності викладача	40	28	12	2	2	14	10	
10.		Стажування	80	80					80	
		Диференційований залік	16	6	10					
		Усього годин	436	282	154	32	60	46	138	6

**V. РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ МІЖ КАФЕДРАМИ ЗА МОДУЛЯМИ
ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

№ кафедри	Назва модуля	Номери та назва тем і занять, їх зміст	Всього годин	З них		Види занять				Матеріально-технічне забезпечення
				Аудиторні	Самостійні заняття	Лекції	Групові заняття	Семінарські заняття	Практичні заняття	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<p>Навчальні заняття містять інформацію з обмеженим доступом згідно наказу Генерального Штабу ЗС України №408 від 22.11.2017 року “Про затвердження Переліку відомостей ЗС України, що становлять службову інформацію”</p>										

VI. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Після повного виконання план-програми, з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки слухачів курсів проводиться екзамен.

Слухачі після закінчення курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації отримують свідоцтво про закінчення курсів.

VII. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Модуль №1.

1. Військове виховання: історія, теорія та методика: Навч. посібник / За ред. В.В. Ягупова. – К.: Graphic&Design, 2002. – 560 с.
2. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.
3. Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації. – К.:ВІТІ, 2016. – 150 с.

Модуль №2.

1. Військове виховання: історія, теорія та методика: Навч. посібник / За ред. В.В. Ягупова. – К.: Graphic&Design, 2002. – 560 с.
2. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.
3. Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації. – К.:ВІТІ, 2016. – 150 с.

Модуль №3.

1. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. Станом на 5 січ. 2017 р.:10ед.10.. текст). – Паливода А.В., К.:2017. 76 с.
2. Державна національна програма «Освіта» Україна ХХІ століття. Інститут системних досліджень освіти України. –К.: 1994. 62с.
3. Указ Президента України від 25.06.2013 р. «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року».
4. Указ Президента України від 17.04.2002 р. «Про національну доктрину розвитку освіти в Україні».
5. Указ Президента України від 30.09.2010 р. «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні».

6. Інструкція про порядок заміщення вакантних посад командування (керівного складу), наукових, науково-педагогічних (педагогічних) працівників у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів та науково-дослідних установах Збройних Сил України на конкурсній основі. Наказ Міністерства оборони України, Міністерства освіти і науки України від 27.01.2015р. № 37/51

7. Кодекс законів про працю України.

8. Конституція України: Офіційне видання . – К.,1996 р.

9. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII.

10. Про громадянство України. Закон України від 16 квітня 1997р. // Відомості ВРУ, 1997, №23, ст. 169.

11. Про міжнародні договори України. Закон України від 22 грудня 1993р. // Відомості ВРУ, 1994, ст. 45.

12. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Указ Президента України від 25 червня 2013 року № 344/2013

13. Про освіту. Закон України від 23.05.1991р. № 1060-XII

14. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. Наказ МОН молоді та спорту України від 17.10.2012р. № 1112

15. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 26.11.2015р. № 848-VIII

16. Про наукову і науково-технічну експертизу Закон від 10.02.1995 № 51/95-ВР (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 9, ст.56)

17. Положення про організацію наукової і науково-технічної діяльності у Збройних Силах України. Затверджено Наказом МОУ від 13.01.2007р. №9.

18. Порядок присудження наукових ступенів. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013р. № 567.

19. Порядок затвердження рішень про присвоєння вчених звань. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015р. № 656 .

20. Положення про атестаційну колегію Міністерства освіти і науки України. Затверджено наказом МОН від 14 вересня 2011р. № 1059.

21. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 309 від 01.03.1999р.

22. Положення про вищі військові навчальні заклади. Затверджено наказом Міністерства оборони України від 27.05.2015р. № 240.

23. Положення про військові навчальні підрозділи вищих навчальних закладів. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони Від 15.08.2013 року № 1190/560

24. Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 744 від 24.12.2002р.

25. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні від 11.04.1997р. Лісабон.

26. Про ратифікацію Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Закон України від 03.12.1999 р. № 1273-ІУ //ВВР, 1999, № 51, ст. 459.

27. Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти. Прийнята 14.02.1960 р. Генеральною конференцією ЮНЕСКО.

28. Національна рамка кваліфікацій. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 //http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011.

29. Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка та додатків до них, зразка академічної довідки. Наказ МОН України від 12.05.2015 року № 525.

30. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266

312. Перелік основних видів методичної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 450 від 07.08.2002р.

32. Цивільний кодекс України.

33. Наказ Міністерства оборони України №4 від 09.01.2020, Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

Модуль №4

1. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н.В. Шварп. — Х. : НФаУ, 2019. — 248 с

2. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М., психологія : схеми, опорні конспекти, методики: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. Ред.. М.С. Корольчука. – К.: Ельга, ніка – Центр, 2010.-320 с.

3. Лідерство сержанта та офіцера (психолого-педагогічний аспект): Навчально-методичний посібник / О.В. Бойко, О.В. Копаниця, А.В. Луньков, А.М. Романишин, Н. Спейд – Львів: ЛІСВ, 2009. – 188 с.

4. Військове виховання: історія, теорія та методика: Навч. посібник / За ред. В.В. Ягупова. – К.: Graphic&Design, 2002. – 560 с.

5. Агаєв Н.А., Кокун О.М., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В., Ткаченко В.В. Збірник методик для

діагностики негативних психічних станів військовослужбовців: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. – 234 с.

6. Неурова А.Б., Капінус О.С., Грицевич Т.Л. Діагностика соціально-психологічних властивостей та якостей особистості: Навчально-методичний посібник / А.Б. Неурова, О.С. Капінус, Т.Л. Грицевич. – Львів: НАСВ, 2016. – 181 с.

Модуль №5

1. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л.Г. Кайдалова, І.С. Сабатовська-Фролкіна, Н.В. Альохіна, Н.В. Шварп. — Х. : НФаУ, 2019. — 248 с

2. Військове виховання: історія, теорія та методика: Навч. посібник / За ред. В.В. Ягупова. – К.: Graphic&Design, 2002. – 560 с.

3. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – К: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.

5. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін., За ред. З.Н. Курлянд. – 2-ге вид. перероб і доп. – К.: Знання, 2005. – 399 с.

6. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 486 с. – (Вища освіта XXI століття).

Модуль №6

1. Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити / За заг. Ред. Олександри Сербенської: Посібник. -Львів: Світ, 1994.

2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. - К., 1994.

3. Богдан С.К. Мовний етикет українців, традиції і сучасність / Відп. ред. Л.О. Пустовіт. - К.: Рідна мова, 1998.

4. Вихованець І.Р. Граматика української мови. - К., 1993.

5. Во Кін - О Басс. Як набути популярності, або правдивий сучасний етикет. - К., 1992.

6. Волкотруб Г.Й. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови: Навч. посібник. - К.: ТОВ "ЛДЛ", 1998.

7. Педагогічна риторика : навч. посіб. / Л. О. Савенкова. — К. : КНЕУ, 2009. — 298, с.

Модуль №7

1. Наказ Міністерства оборони України №4 від 09.01.2020, Про затвердження Положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Мвністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти.

2. Положення про організацію освітнього процесу у Військовому інституті телекомунікацій та інформатизації. – К.:ВІТІ, 2016. – 150 с.

Модуль №8

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року із змінами, унесеними згідно із Законом № 2222-1У від 08. 12. 2004 р., ВВР, 2005, №2, ст. 44;

2. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 червня 2001 р. № 2493-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

3. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» (№ 3206-VI від 07. 04. 2011 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>

4. Баришніков В. М. Запобігання та протидія проявам корупції на державній службі та службі в органах місцевого самоврядування : навчально-методична розробка. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 100 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://profdov.org>

5. Банчук О. Запобігання і протидія корупції в органах місцевого самоврядування: практ. посіб. / О. Банчук / Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO. – К. : ТОВ «СОФІЯ – А», 2012. – 88 с.

6. Боротьба з корупцією: елементи системи державної невідкупності [Текст] / Джемі Поуп; [пер. з англ. Ю. Ведмідь]; Всеукр. молодіж. орг.» Молодь проти корупції». – Рівне : Планетадрук, 2011. – 488 с.

7. Прояви корупції в системі освіти: запобігання та протидія : навч.-мет. посіб. – 2-ге вид., перероб. та доп. / К.А. Бабенко, Н.Г. Діденко, М.В. Кондрашова, С.Ж. Лазаренко, О.Г. Хрімлі, Н.І. Яковець. – К. : «МП Леся», 2016. – 236 с.

Інформаційні ресурси

1.<http://www.mil.gov.ua>

Ухвалено на засіданні кафедри

Протокол від “ ___ ” _____ 20__ року № _____

Начальник кафедри

полковник

“03” _____ 01 _____ 2021 року

Олександр САЄНКО